

Lukas De Vos

Doek. Erflaters van de Film in Vlaanderen
 Kapellen (Pelckmans) 2009, 208 p., € 18,50,
 ISBN 978 90 289 5556 1

Lukas De Vos is voltijds journalist bij de VRT, waar hij vooral bericht over internationale politiek, maar hij is daarnaast ook actief op diverse andere terreinen, waaronder de filmjournalistiek. *Doek* compileert 32 door hem neergepente stukjes van ongelijke lengte, die allemaal iets te maken hebben met film en in sommige gevallen ook met televisie. Hoewel ook internationale figuren opduiken, van Elia Kazan tot Benny Hill, ligt de focus duidelijk op de Vlaamse filmwereld die de auteur als voorzitter van de Beroepsbond van Vlaamse Filmjournalisten zeer goed kent. Bij het lezen wordt duidelijk dat vele stukjes al een paar jaar oud zijn en oorspronkelijk werden geschreven als bijdrage voor een krant of tijdschrift, als introductie bij een prijsuitreiking of misschien ook als stukje voor de radio. Het is jammer dat die herkomst nooit geduid wordt: bij dit soort tijdgebonden journalistiek is het als lezer altijd prettig om te weten uit welk jaar een stukje stamt en voor welk medium het werd geschreven.

Ook op andere vlakken valt er kritiek te uiten. Hoewel de auteur of zijn uitgeverij zich de moeite getrooste een index op te stellen – altijd een pluspunt – laat de eindredactie van dit werk te wensen over. Op pag. 158 citeert de auteur de laatste woorden die Hannibal Lecter (Anthony Hopkins) uitsprekt in *THE SILENCE*

OF THE LAMBS, maar doet dat verkeerd: het is niet 'I got a friend to dinner tonight', wel 'I am having an old friend for dinner'. Muggenzifterij? Misschien. Maar ook op het terrein van de Vlaamse cinema – dat de auteur onmiskenbaar veel beter kent dan ondergetekende – duiken storende fouten op. Zo wordt op pag. 142 in een interview met regisseur Erik Van Looy de genialiteit van cameraman 'Jan Eelen' geroemd, terwijl dat Danny Elsen moet zijn. (Jan Eelen is een zeer invloedrijke en volgens sommigen eveneens geniale televisieregisseur.) In het stuk 'Een boontje voor Robbe' verwijst De Vos naar de door regisseur Robbe De Hert in 1983 gepubliceerde autobiografie *Het drinkend hert bij zonsondergang*. De Vos vervolgt: 'Van het vervolg dat Robbe aankondigde, *Drinkend hert in het nauw*, heb ik niets meer vernomen – maar dat ligt allicht aan de trein der traagheid van de dagboekstijl' (pag. 114). Uit het stuk blijkt duidelijk dat Lukas De Vos dit alles schreef omstreeks november 2006, toen De Hert de zogenaamde 'Miraprijs van Verdienste' kreeg uitgereikt. (Deze filmprijs, alias 'De Gulden Mira', werd vernoemd naar het in Vlaanderen legendarische personage dat Willeke Van Amelrooy vertolkte in de gelijknamige film van Fons Rademakers, overigens de enige Nederlandse regisseur die in dit boek een eigen stukje krijgt.) *Drinkend hert in het nauw* werd echter gepubliceerd in 2003. Dat Lukas De Vos dit in 2006 nog niet had opgemerkt is wat vreemd. Dat hij er nadien niet op werd geattendeerd en zijn tekst ook in 2009 niet aanpaste, is dat nog meer. Kortom, dit zijn fouten die de auteur bij een grondige herlezing zeker nog had kunnen corrigeren. En misschien had hij zichzelf dan ook wat kunnen censureren? Was het bijvoorbeeld echt nodig om van een door De Vos nochtans gewaardeerde, intussen overleden collega-journalist (ik laat de naam hier bewust achterwege) te vermelden dat die op latere leeftijd incontinent werd?

De kritiek in het voorafgaande klinkt misschien hard. Maar wie even scherp en onomwonden over anderen oordeelt als De Vos, moet zelf ook tegen een stootje kunnen. Het is

trouwens juist die scherpheid, de ongezoutenheid waarmee De Vos zijn mening poneert, dat *Doek* uiteindelijk toch een onderhoudend boek maakt. De slijpschijf waarmee hij het voetstuk onder 'monstres sacrés' als Johan Daisne en André Delvaux wegzaagt (pag. 55-65) en de manier waarop hij tegen de stroom in de eerste STAR WARS-trilogie als onzin afdoet maar het latere THE REVENGE OF THE SITH uitgebreid looft (pag. 151-157) is zeer lezenswaardig. Vooral interessant is de manier waarop Lukas bijna terloops een indrukwekkende feitenkennis demonstreert terwijl hij een aantal vergeten of in de vergetelheid sukkelende ex-collega's voor het voetlicht plaatst. Paul Meyer, Joz Van Liempt, Maria Rosseels, Jo Röpcke, Fernand Auwera en bovenal André Vandebunder: het zijn slechts enkele voorbeelden van overleden filmkenners, -regisseurs of -journalisten die door De Vos in herinnering worden gebracht, waarbij biografische elementen vermengd worden met persoonlijke anekdotes en beschouwingen over hun betekenis in de Vlaamse filmwereld of voor de Vlaamse filmcultuur. Dergelijke bijdragen maken *Doek* ondanks de hiervoor geuite bezwaren een aanrader voor wie een zekere vertrouwdheid met de Vlaamse filmwereld bezit en doen hopen dat De Vos op termijn werk maakt van een meer systematisch overzichtswerk over dat thema.

Roel Vande Winkel